

Nyhetsbrev #5/2013

Komiteen for gjenoppføring av Østre Porsgrunn Kirke

Utred alternativer og konsekvenser først.

For noen uker siden spurte Varden de 49 bystyrepolitikerne i Porsgrunn om de ønsker rekonstruksjon av Østre Porsgrunn kirke eller arkitektkonkurranse. 23 sa de ønsker arkitektkonkurranse, 15 vil ha gjenoppføring, mens 11 ikke har bestemt seg eller ikke ønsker noen av delene.

Umiddelbart skulle man tro at spørsmålet er lett å svare på; enten er man vel for eller mot gjenoppbygging. Så enkelt er det nok ikke. Uten en objektiv utredning av alternativene og hva de vil innebære praktisk og økonomisk, er det vanskelig å svare på spørsmålet.

Det er derfor positivt at både ordførerens og varaordføreren svarte at de ikke har tatt stilling til spørsmålet ennå. De samme sier den nye biskopen Stein Reinertsen til ukeavisen Dag og Tid. Men han undertreker at det må legges stor vekt på hva befolkningen ønsker.

De tre viser godt lederskap. De ønsker tydeligvis at debatten skal bli ført på grunnlag av solid informasjon, og at det er en viktig lederoppgave å sørge for en god prosess, fremfor selv å konkludere raskt. Dessverre kan det se ut til at enkelte med posisjoner i menighet og kirke har valgt motsatt modell. Man bestemte seg tidlig for arkitektkonkurranse med sikte på en større kirke. Det er lagt opp et løp som kan gi dette utfallet, uten at befolkningen får anledning til å påvirke beslutningen.

”Komiteen for Gjenoppføring av Østre Porsgrunn Kirke” er en interesseorganisasjon for dem som håper det skal bli mulig å gjenoppføre kirken. Vi peker på historisk kontinuitet, kirken som kulturminne, bymiljø, lokal identitet og opplæring i tradisjonelle håndverksfag. Kirkesaken handler om langt mer enn rask fremdrift og funksjonelle arbeidsplasser.

Hittil er de økonomiske konsekvensene for kommunen av en større kirke bare antydning løst fra kirkelig hold. Det har vært snakk om bevilgninger på 40 millioner. Hvor mye kan kommunen ta på seg, samtidig som ”Ælvespeilet” bygges men en foreløpig prislapp på 233 millioner? Bør man kanskje ha en mer nøktern tilnærming til hva en ny kirke skal romme og koste?

Bystyret bør ta utgangspunkt i hva kommunen er forpliktet til å dekke i følge Kirkeloven. Den gjelder kirker i tradisjonell forstand, ikke et flerbruks kulturhus for både menigheten og andre brukere.

Vi har tidligere pekt på kirkestua, PKUF, prestekontoret, kapellet, nye underetasje i en gjenoppført kirke og "Ælvespeilet" som utmerkede arenaer for ikke-sakrale aktiviteter. Vi bør la Østre Porsgrunn kirke være en kirke og se ut som en kirke, slik den gjorde i 251 år.

Noen av politikerne som sier de vil ha arkitektkonkurranse tror kanskje at rekonstruksjon kan være et alternativ i konkurransen, eller at lokalsamfunnet kan få et avgjørende ord med i avgjørelsen. Begge deler er uralistisk.

I "Dag og Tid" 19. april uttaler president Skaara i Norske Arkitekters Landsforbund (NAL) seg klart mot rekonstruksjon og et typisk kirkebygg: "- regionen er mest tent med ein fleksibel, tidsriktig kyrkje som kan fungere meir som et felleshus enn eit uekte museum. Kommunane blir etter kvart pålagde å leggje til rette for livssynsnøytrale sereminirom".

Medlemmer av menigheten og andre bør merke seg disse uttalelsene. De er typiske for NAL, som har en dominerende plass i juryen for alle offentlige arkitektkonkurranser. Utlyses konkurranse er det juryen som bestemmer hvordan kirken skal se ut og hvor langt man skal gå i å gjøre bygget egnet for andre typer aktiviteter. Velger befolkningen i stedet rekonstruksjon er det de selv som bestemmer utformingen av kirken.

Videre er det behov for at eksperter utreder realismen i en gjenoppføring. Det har vært hevdet at rekonstruksjon blir for dyrt, at lovens krav til nybygg ikke kan oppfylles, og at det vil bli en kald og brannfarlig kirke som ikke oppfyller moderne minstekrav. Arkitekter tilknyttet vår komite sier det motsatte. Vi kan få en fullverdig kirke som oppfylles alle krav. Vi har bedt om at byggekomiteen for den nye kirken starter prosessen med å få disse spørsmålene utredet av kompetente fagfolk, slik at folk kan ta stilling til valg av kirketype på grunnlag både personlig syn og innsikt i konsekvensene. Vi kan få en realistisk debatt.

Debatten hittil har stått mellom enten en rekonstruksjon med ny underetasje, eller en helt ny kirke som er betydelig større enn den gamle. Hvis politikerne ikke vil bevilge penger til en større kirke, vil valget stå mellom rekonstruksjon og en ny kirke omtrent like stor som den gamle. Da må man uansett benytte andre lokaler til møter og administrasjon, slik situasjonen er idag. Uten utsikter til å få en større kirke vil kanskje flere i menigheten støtte rekonstruksjon.

Ansvarlige bystyrepolitikere bør ikke gi forhåndstilsagn om at kommunen skal dekke ekstrakostnader til en større kirke, før det er brakt på det rene om byen ønsker og trenger dette.

Politikere og andre står overfor to hovedalternativer.

1. Gjenoppføring av kirken, med gjenbruk av den eksisterende grunnmuren

Vi har et forsikringsoppgjør som er beregnet utfra gjenoppføring av laftet bygning samt interiøret. Det betales tillegg for ekstraarbeider og installasjoner knyttet til tekniske forskrifter. Den eksisterende kjelleren kan innredes slik at den gir et betydelig nytt areal til bl.a. møtevirksomhet.

Kommunens tilskudd kan kalkuleres med stor grad av sikkerhet. Det vil ikke være nødvendig med en vanlig arkitektkonkurranse, man kan i stedet innhente tilbud på planlegging og bygging. Byen vil få heder fra antikvariske myndigheter. En gjenoppføring med opplæring i gamle håndverksfag vil få positive ringvirkninger både lokalt og nasjonalt

2. En helt ny kirke. Dette vil innebære arkitektkonkurranse om kirkens utforming på grunnlag av romkomiteens innstilling. Det er grunn til å anta at en ny arbeids- og kulturkirke vil bli et svært vidløftig prosjekt, og kreve større tilleggsbevilgninger enn gjenoppføring. En rekke krav som gjelder nybygg, men ikke nødvendigvis rekonstruksjon, må oppfylles. Kommunen må dekke ekstrakostnader til arkitektkonkurranse, arkeologisk utgraving, sprengning, spuntvegger og ny grunnmur. Blir det en større flerbrukskirke må kommunen også betale for de nye arealene. Vi er redd en ny kirke vil bety betydelige usikkerhetsfaktorer og konflikt med kulturminnehensyn.

Når fellesskapet som skal betale ekstraregningen, bør det ikke aksepteres at noen få personer i sentrale posisjoner styrer prosessen i en bestemt retning, uten utredning av alternativer og deltakelse fra berørte innbyggere.

Vi oppfordrer alle til å engasjere seg i debatten om alternativene. De vil gi ulike løsninger, med ulike økonomiske forpliktelser for kommunen. En utredning av menighetens reelle arealbehov og konsekvenser ved de to kirkelalternativene vil gi et realistisk beslutningsgrunnlag. Først da kan ansvarlige politikere ta endelig stilling til spørsmålet.

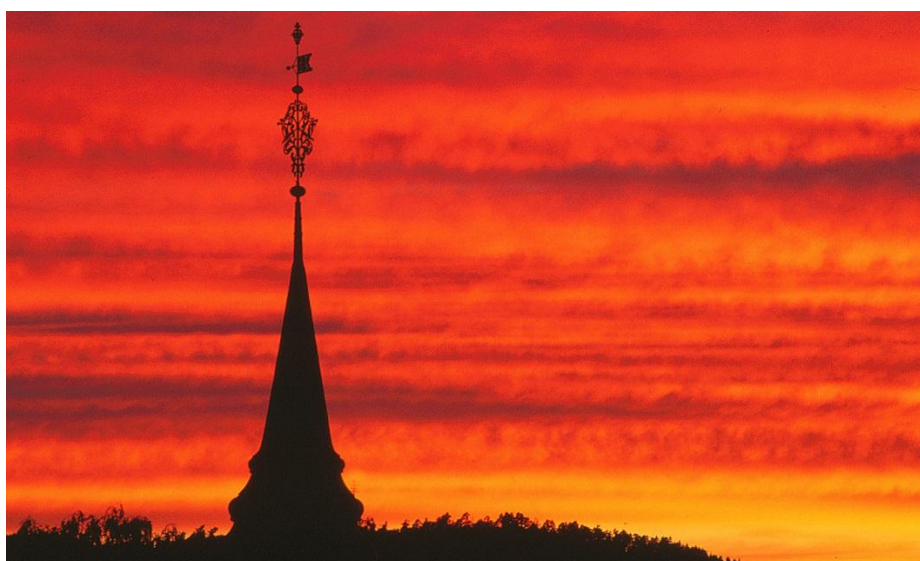

Foto: Ole Christian Magnussen, 1997, dias

Presse siden sist:

PD 11/4-13: Leder Erik Enger: Ny kirke tar form

<https://www.dropbox.com/l/hFtudesq7CgLz8ZY6V6A0f>

TA 25/4-13 "Bevaring av kappelet er ingen "trøstegevinst", Audun Engh og Knut Kallhovde

<https://docs.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVS3pwOXIDZmkxVTA/edit?usp=sharing>

Varden 25/4-13 "Bevaring av kappelet er ingen "trøstegevinst", Audun Engh og Knut Kallhovde

<https://docs.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVdEtoOERXZ3hTdWs/edit?usp=sharing>

PD 24/4-13 "Bevaring av kappelet er ingen "trøstegevinst", Audun Engh og Knut Kallhovde

<https://docs.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVNU9venpIZGZDMUE/edit?usp=sharing>

PD 23/4-13 "Først og fremst en kirke", Audun Engh og Knut Kallhovde

<https://docs.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVanpVela0RDdwdms/edit?usp=sharing>

NRK Telemarkssendinga 15/4-13: "Menigheten savner den gamle kirken"

<https://docs.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVbDVRRy1FLVBuWkk/edit?usp=sharing>

Dag og Tid 19/4-13: "Når eit symbolbygg brenn", Ronny Spaans

<https://docs.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVZHhNVUN6YnpiM0k/edit?usp=sharing>

<https://docs.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVRS1GWi1NR0g2a2s/edit?usp=sharing>

<https://docs.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVQTdzajl3c3gxQXM/edit?usp=sharing>

Telemarksavisen 2/5-13, s. 71: Kirkealternativ i fare. De som vil gjenoppføre Østre Porsgrunn kirke mener at alternative kirkebygg må utredes nå.

<https://docs.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVMzFUbDBma0kwQUU/edit?usp=sharing>

TA 3/5-13 s56: ”Utred alternativer og konsekvenser først ”, Bjørg Kongsgaard, Audun Engh og Knut Kallhovde

<https://docs.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVMUIObGtCWHJ4bTg/edit?usp=sharing>

Varden 3/5-13 s20: ”Utred alternativer og konsekvenser først ”, Bjørg Kongsgaard, Audun Engh og Knut Kallhovde

<https://docs.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVajBHclVzbUxqSVU/edit?usp=sharing>

Dag og Tid 10/5-13 s. 33 ”Østre Porsgrunn kirke kan risikere å bli forvandlet til et livssynsnøytralt seremonibygg”, Aasmund Beier-Fangen, Audun Engh og Knut Kallhovde

<https://docs.google.com/document/d/1MXKVGGdzW4IxKX7pyhThY6W6INE98IXIEkgBZg0orOs/edit?usp=sharing>

PD 10/5-13: ”Kapellet kan stå ferdig til 17. mai”, kirkesjef Johannes Sørhaug

<https://docs.google.com/document/d/1sdtw-HtPdXsITKpbHYyjKyPonwSCJYOB5gwKAHT7ks/edit?usp=sharing>

Kontakt oss:

Komiteen for Gjenoppføring av Østre Porsgrunn Kirke
Adresse: Jønholt Terrasse 20, 3922 Porsgrunn
Telefon: 92622626

Email: knantola@gmail.com

Nettside: www.kirkenopp.no

Organisasjonsnummer: 998770866

Facebook: <http://www.facebook.com/home.php#!/groups/123948604347708/>